

operaties waaraan in de herfst van '41, toen was komen vast te staan dat Japan de Sowjet-Unie voorlopig niet zou aanvallen, de laatste hand werd gelegd: de verovering van de Engelse kroonkolonie Hongkong, van de Amerikaanse Philippijnen en van de Engelse kolonie Malakka met inbegrip van de grote Engelse vlootbasis Singapore. Het Japanse leger kon daar maar een klein deel van zijn krachten voor afstaan. Van de 51 geoeffende divisies die dat leger in totaal telde, werden er 6 noodzakelijk geacht als garnizoen in Japan en in Korea; aan de grens met de Sowjet-Unie meende men 13 te moeten handhaven; 21 zaten in China, 1 zat in Frans-Indo-China vast – er schoten dus slechts 10 over voor het grote offensief naar het zuiden. Ook de legerluchtmacht kon slechts een deel van haar toestellen voor dat offensief missen: van de 1800 toestellen in eerste linie moesten er ca. 800 in Japan en China blijven, ca. 700 zouden het zuidelijk offensief kunnen ondersteunen; die 700 zouden evenwel aangevuld worden met 640 toestellen van de marineluchtmacht die grotendeels van vliegvelden zouden opereren. De marine zou aan het zuidelijk offensief deelnemen met één licht vliegkampschip, twee slagkruisers, twee-en-twintig kruisers, zeven-en-vijftig torpedootjagers en acht onderzeeboten.

Bij dit offensief nu, zouden in eerste instantie landingen uitgevoerd worden op Hongkong, voorts op de oostkust van Malakka, bij Kota Baroe, en tenslotte, iets ten noorden daarvan, op de zuidelijke punt van Thailand, bij Singora. Voor die laatste twee landingen zou men gebruik maken van de bases in Frans-Indo-China. In tweede instantie zou men landen op de Philippijnen. Een deel van de op Hongkong en op de Philippijnen in te zetten strijdkrachten zou men evenwel vervolgens nodig hebben voor de verovering van Nederlands-Indië. Vertrouwd werd, dat die verovering zou samenvallen met het einde van de strijd om Singapore. De troepen die Singapore en Malakka veroverd zouden hebben, moesten dan weer goeddeels ingezet worden ter verovering van Birma en tenslotte zou het gehele zuidelijke offensief afgerond worden met de bezetting van de Andamanen en de Nicobaren in de Golf van Bengalen. De operaties vormden dus een uitermate gecompliceerd geheel; het succes in elke volgende fase zou volstrekt afhankelijk zijn van het succes in de voorafgaande: men zou immers telkens goeddeels dezelfde troepenmacht, dezelfde luchtmacht, ja dezelfde transportschepen nodig hebben om, met sprongen als het ware, het veroverde gebied uit te breiden. Dat vergde nauwkeurig rekenwerk. Een moeilijkheid was daarbij nog dat een aantal van de beschikbare schepen óók nodig was voor de verovering van enkele Britse en Amerikaanse vlootsteun-